

рою на смислові зв'язки;

• розуміння зв'язного тексту, побудованого переважно на незнайомому матеріалі, але з виділенням спеціальних перешкод із метою подолання їх шляхом перепитувань, прохання уточнити сказане і т. п [1, с. 23].

Варто відмітити, що етапи навчання аудіювання формуються в цілісній системі вправ, які комплексно забезпечують формування фонетичних, лексичних та граматичних навичок аудіювання.

Отже, навчання аудіювання є ефективним лише за умови поетапного вивчення та практичного тренування окремих комунікативних дій, які є його складниками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніколаєва, С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
2. Морська Л. І. Теорія та практика методики навчання англійської мови : підручник / Л. І. Морська. – Т. : Астон, 2003. – 248 с.

Анна Скоряк

студентка історичного факультету

Полтавського державного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка

Олександр Підгорний

аспірант

Полтавського державного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ АНТИЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Із того, наскільки вправно мовець уживає фразеологічні одиниці іноземної мови, можна зробити висновок не лише про рівень його мовної компетентності, а й про рівень освіченості, особистісної культури, адже чимало фразеологізмів англійської мови повномасштабно віддзеркалюють колорит історичних епох.

Проблему походження, структури, семантики фразеологізмів різнобічно висвітлено у працях вітчизняних і зарубіжних учених (А. Альохіна, Н. Амосова, М. Ашукін, М. Ашукіна, М. Бабичев, Ш. Дж. Баллі, Я. Боровський, Е. Вартаньян, В. Гончаренко, Х. Джонс, А. Коваль, В. Коптілов, Н. Корж, А. Кунін, Г. Краковецька, Ф. Луцька, Ф. Медведєв, М. Міхельсон, О. Смирницький, інші). Однак, на наш погляд, такий аспект, як інтернаціональний характер фразеологізмів античного походження, є об'єктом особливого дослідницького інтересу.

Фразеологізми, як відомо, визначаються як лексико-граматична єдність двох і більше компонентів, граматично оформлених за моделлю словосполучення чи речення, яка, маючи цілісне значення, відтворюється в мові за традицією або ж автоматично [3; с. 137].

Інтернаціоналізми – це слова загального походження, котрі в багатьох мовах мають тотожне значення, хоча зазвичай оформлюються відповідно до фонетичних та морфологічних норм тієї чи іншої мови. Цей прошарок слів широко вживається у сфері суспільно-політичного життя, науки, техніки, культури.

Як зазначають Л. Ангарова й О. Васильєва, від суто запозичення інтернаціоналізм відрізняється тим, що його аналоги наявні щонайменше в трьох мовах [1; с. 5]. У той же час, запозичення – живе джерело інтернаціоналізмів, оскільки, завдяки цьому способу збагачення мови, запозичуються назви нових предметів, явищ і понять [1; с. 5].

Обов'язковою умовою для визнання слів чи стійких сполучень слів інтернаціоналізмами є ідентичність або подібність їхньої семантики у мові джерела та в мові перекладу. В ході наукового пошуку ми порівняли понад 100 фразеологічних одиниць античного походження, дібраних із лексикографічних і довідково-енциклопедичних джерел [2]. Як показало дослідження, в англійській, українській та російській мовах інтернаціоналізмами є фразеологічні одиниці античного походження, що мають у своєму складі власні імена античних, міфологічних, літературних або історичних персоналій, географічні назви античності, котрі перейшли до розряду загальних, античні поняття, що позначають реалії і явища античності, яким властиві типові інтерпретації тощо. Проаналізовані фразеологізми мають лінгвокраїнознавчу релевантність, співвідносяться з фактами матеріальної та духовної культури досліджуваного періоду. Контент-аналіз вибірки дозволив співставити фразеологічні одиниці англійської мови з їхніми українськими та російськими відповідниками. Деякі з них подано у таблиці.

Таблиця 1

Англійська мова	Українська мова	Російська мова	Значення фразеологізмів-інтернаціоналізмів
<i>Two-faced Janus</i>	<i>дволикий Янус</i>	<i>двуликий Янус</i>	підступна людина, дворушник (за ім'ям давньоримського бога, якого зображували з двома обличчями, зверненими в протилежні боки);
<i>Attic salt</i>	<i>аттична сіль</i>	<i>аттическая соль</i>	те, що надає гостроти висловлюванням; дотеп;
<i>Archimedean</i>	<i>важіль</i>	<i>рычаг</i>	рушійна сила, вирішальна

<i>lever</i>	<i>Архімеда</i>	<i>Архимеда</i>	причина для певних дій;
<i>Augean stables</i>	<i>Авгійові стайні</i>	<i>Авгиевы конюшни</i>	щось дуже занедбане, забруднене, безлад у справах;
<i>The heel of Achilles</i>	<i>Ахиллесова п'ята</i>	<i>Ахиллесова пятка</i>	дошкульне місце; чиясь уразлива сторона;
<i>Pillars of Hercules</i>	<i>Геркулесові стовпи</i>	<i>Геркулесовы столбы</i>	важка праця, що вимагає надзвичайних зусиль;
<i>Herostratus fame</i>	<i>Геростратова слава</i>	<i>Геростратова слава</i>	ганебна, безчесна слава;
<i>Gordian knot</i>	<i>Гордіїв вузол</i>	<i>Гордиев узел</i>	складні обставини, заплутані питання;
<i>Sword of Damocles</i>	<i>Дамоклів меч</i>	<i>Дамоклов меч</i>	постійна небезпека;
<i>Greek gift</i>	<i>Дари данайців</i>	<i>Дары данайцев</i>	підступні, смертоносні подарунки;
<i>Pandora's box</i>	<i>скринька Пандори</i>	<i>ящик Пандоры</i>	вмістилище зла;
<i>Hannibals oath</i>	<i>Ганнібалова клятва</i>	<i>Ганнибалова клятва</i>	тверда рішучість боротися з кимось (чимось) до переможного кінця;
<i>To cross the Rubicon</i>	<i>перейти Рубікон</i>	<i>перейти Рубикон</i>	перейти межу дозволеного; вторгнутися на чужу територію;
<i>Trojan horse</i>	<i>троянський кінь</i>	<i>троянский конь</i>	підступний задум проти ворога, що несе нечесну перемогу, ганебну славу переможцеві;
<i>Cupid's darts</i>	<i>стріли Амура</i>	<i>стрелы Амура</i>	несподіване кохання;
<i>Roman holiday</i>	<i>римські каникули</i>	<i>римские каникулы</i>	розвага за рахунок страждання інших;
<i>The thread of Ariadne</i>	<i>нитка Аріадни</i>	<i>нить Ариадны</i>	керівна думка, спосіб, який допомагає розв'язати важке питання;
<i>Penelopa's web</i>	<i>Пенелопіна праця</i>	<i>труд Пенелопы</i>	тактика затягувань.

Як демонструє таблиця, фразеологізми античного походження характеризуються, по-перше, ідентичним або максимально близьким до такого перекладом, по-друге, структурною когерентністю. Доцільно зазначити, що особливістю окремих фразеологічних одиниць стала термінологізація (наприклад, *Важіль Архімеда*, *перейти Рубікон*, *Золотий вік*, *та ін.*).

Проведене дослідження дозволило дійти висновку, що дібрані нами фразеологічні одиниці Античності мають однакове значення в українській, російській та англійській мовах, а отже є інтернаціона-

лізмами. Фразеологізми-інтернаціоналізми античного походження – винятково цікаве мовне явище для майбутніх істориків, бо переконають, що доба Античності, її героїчний пафос, не залишили байдужими три національні культури.

Отже, аналіз фразеологічних одиниць, наявних у рідній та іноземних мовах, сприяє поглибленому вивченню історичних і культурних особливостей періоду Античності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ангарова Л. М. Методичні вказівки до курсу „Перекладацький аналіз науково-технічного тексту” на тему „Інтернаціоналізми та „фальшиві друзі перекладача” в науково-технічній літературі” (для спеціальності „Переклад”) / Л. М. Ангарова, О. М. Васильєва. – Маріуполь : ПДТУ, 2005. – 34 с.
2. Гуревич В. В. Русско-английский фразеологический словарь / В. В. Гуревич, Ж. А. Дозорец. – М. : Эксмо, 2004. – 656 с.
3. Фразеологизм // Словарь-справочник лингвистических терминов / Д. Э. Розенталь, А. М. Теленкова. – М. : Просвещение, 1996. – С. 137.

Антоніна Таборовець

*студентка фізико-математичного факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

МЕТОД ПРОЕКТІВ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У наш час складно уявити навчальний процес без активного використання інформаційно-комунікаційних технологій. Комп'ютер забезпечує швидкий доступ до інформації, чим є зручним для людини, яка прагне стати всебічно і гармонійно розвиненою; викликає природний інтерес; посилює мотивацію. Завдання школи і полягає в тому, щоб виховати всебічно- і гармонійно розвинену особистість, здатну самостійно діяти і приймати рішення.

О. Гайнова зазначає: “Дітей можна порівняти з насінням. Якщо покласти його в родючий ґрунт, воно дасть багатий урожай” [1]. Це дійсно так, але ми вважаємо, що учень сам повинен вирішити, який напрям є для нього найцікавішим (домінуючим), а вчитель мусить підтримати цей вибір, акцентуючи увагу вихованця на тому, що знання в інших сферах так само сприятимуть реалізації задумів учня щодо подальшої освіти та працевлаштування. Школа покликана допомагати майбутньому фахівцеві в оволодінні технологіями життєтворчості, створити умови для розкриття потенціалу самопізнання, самооцінки, самореалізації, інтеграції в соціокультурний простір [4].

Однією з технологій, яка допомагає визначити рівень сформованості життєвозначущих компетенцій, є метод проектів. Учителі